

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ДО КЕМБРИДЖСЬКОГО ІСПИТУ PET В ШКОЛІ

Останнім часом зростає інтерес учнівського та батьківського загалу до міжнародних іспитів для школярів, що зумовлює нові підходи до викладання іноземної мови в школі. Складання міжнародного мовного іспиту не лише заохочує дитину до знайомства з новою лінгвокультурою, а й підвищує її академічну мобільність. Міжнародні іспити різних освітніх інституцій можна розділити на певні групи у відповідності до вікових характеристик. Наприклад, Кембріджські іспити на знання англійської мови діляться принаймні на дві вікові групи: до першої відносимо YLE (Young Learners Exams: Starters, Movers, Flyers) – рівень A1, A2; до другої KET (Key English Test) – рівень A2, PET (Preliminary English Test) – рівень B1 та FCE (First Certificate in English) – рівень B2. В українській освітній системі PET є найбільш відповідним для школярів середньої ланки, кількість аудиторних занять співпадає з вимогами Європейських рекомендацій з мовної освіти.

Підготовка до іспиту – це системний довготривалий процес вдосконалення рівня володіння мовою та відпрацювання мовних та мовленнєвих навичок, необхідних для успішного складання іспиту певного рівня. У відповідності до програми іспиту PET, учень, що складає іспит, повинен мати розвинені навички читання, аудіювання, мати достатній вокабуляр, що дозволяє активно послуговуватись мовними конструкціями та кліше, як у письмовому, так і в усному непередбаченому мовленні, та вміння писати твори запропонованого формату. Виконання вимог підготовки до іспиту можливо лише за умов використання підручників, що спрямовані на комунікативно-діяльнісну методику та готують до відповідного рівня володіння мовою. Нажаль, українські підручники ставлять на меті інші завдання – формування лише соціокультурної компетенції. Більшість з них не відповідає віковим запитам та психологічним особливостям сучасних школярів. Саме тому більшість шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов використовують автентичну літературу видавництва: Express Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, MacMillan, Collins, Pearson Longman, що за своїми характеристиками точно відповідають певному рівню володіння мовою та спрямовані на підготовку до іспитів.

В шкільній практиці підготовка до міжнародних іспитів співпадає з процесом підготовки до Державної підсумкової атестації, саме тому досвідчені педагоги починають цей процес заздалегідь, принаймні за 2 роки. Тому восьмий клас є першою ланкою, що знайомить зі структурою іспиту та презентує лексико-граматичний матеріал, необхідний для складання ДПА та PET. Як показує досвід, найбільш успішним НМК, що виконує всі ці задачі, є багаторівнева серія підручників Click On видавництва Express Publishing. Авторка підручників, Вірджинія Еванс, яка зарекомендувала себе в світовій методиці викладання іноземних мов та як співавтор багатьох успішних посібників з підготовки до різних екзаменів, вміло поєднує в підручнику Click On матеріал, модальність якого

вміщує в собі як освітні, так і виховні цілі, що спрямовані не лише на вивчення граматичних і лексичних явищ, а й на їх практичне застосування в живому мовленні та під час іспиту.

Аналізуючи структуру підручника Click On 3, що є базовим для восьмого класу, можна дійти висновку, що основними задачами, що ставляться авторами, є активне відпрацювання мовних та мовленнєвих навичок на рівні Pre-intermediate і постійний моніторинг рівня оволодіння матеріалом, крізь призму вправ на кшталт екзаменаційних у PET. Особливу увагу автори приділяють розвитку навичок аудіювання. Ця компонента практично відсутня у вітчизняних та російських підручниках, крім того, наявність аудіювання в українських посібниках не дає гарантії начитування носіями мови з різними звуковими ефектами, так званою ентропією, яка ускладнює розуміння тексту під час іспиту. Так, підручник Click On 3 пропонує такі завдання для розвитку навичок аудіювання: Listen and complete the telegram, then use the prompts to ask and answer questions. Virginia Evans [1, с. 10] або Listen and match the people to the feelings. Virginia Evans [1, с. 21]. You will hear four teenagers, Alison, Beatrice, Eric and Nadia, discussing their problems with Valerie, a radio talk show hostess. For questions 1-5, choose the best answer, A, B or C. Virginia Evans [2, с. 58].

Вдале структурування тематичного та лексичного матеріалу, що відповідає віковим потребам підлітків, мотивує до вивчення іноземної мови та знайомить з життям однолітків в англomовних країнах. Система вправ з читання повністю співпадає з екзаменаційними вправами PET та ДПА. Так, підручник Click On 3 пропонує такі вправи для розвитку навичок читання: Read the story and fill in the sentences (A-E). There is one extra sentence that you do not need. Virginia Evans [1, с. 24]; Read the text and label the paragraphs with the correct headings. One heading does not match. Then, explain the words in bold. Virginia Evans [1, с. 39] або Read the article and match the missing paragraphs (1-4) to the spaces (A-C). There is one paragraph that you do not need to use. Virginia Evans [2, с. 57].

Підручник актуалізує навички говоріння шляхом відмовлення від традиційного переказу тексту, натомість учень повинен навести приклади з власного досвіду чи продемонструвати фонові знання з іншого предмету під час монологічного або діалогічного мовлення. Так, підручник Click On 3 пропонує такі завдання для розвитку навичок говоріння: you have come back from a two-week trip abroad. In a conversation with you friends, talk about: - what the food was like, - why you liked/ didn't like it, - what the food was like in comparison to the food in your country. Virginia Evans [1, с. 61]; Describe the costumes above in detail. What kind of costume would you like to wear to a fancy dress party? Describe it. Virginia Evans [1, с. 73] або Talk about your daily routine. In pairs, use the prompts to ask and answer questions, as in the example. – wake up on weekdays, - leave for school or work, - tidy your room, - wash up after dinner, - do the shopping, - have dinner. Virginia Evans [2, с. 37].

Система вправ на розвиток навичок письма допомагає учневі розібратись в парадигмі жанрів письма та знайомить з найрізноманітнішими видами офіційного та особистого листування на навчальних прикладах та проілюстрованих фреймів. Так, підручник Click On 3 пропонує такі вправи для розвитку навичок писемного мовлення: You have found a job as a ski instructor at a ski resort. Write a letter to a

friend describing your job routine, the qualities needed for this job and your feelings about it (150-180 words). Virginia Evans [2, с. 9]; You recently spent two days at the Seaside Hotel. Unfortunately, you had problems with the room service, the staff and the facilities at the hotel. Write a letter of complaint to the hotel manager, explaining the reasons for your complaints and saying what you expect the hotel to do (120-150 words). Virginia Evans [1, с. 41] або You read an article about a proposal to build a shopping centre in your town. Write a letter to the editor expressing your disagreement (120-180 words). Virginia Evans [1, с. 83].

Як показує багаторічний досвід підготовки до іспитів різних форматів (міжнародні і українські), найбільш привабливими підручниками, що можна використовувати для результативної підготовки до РЕТ та ДПА, виступають підручники рівня Pre-intermediate зарубіжних видавництв.

Література

1. Virginia Evans – Neil O’Sullivan. Click On 3 Student’s Book. Express Publishing, 2001.
2. Virginia Evans – Neil O’Sullivan. Click On 3 Workbook. Express Publishing, 2001.